

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
ของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาวังทอง 3
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

FACTORS AFFECTING PROFESSIONAL LEARNING COMMUNITIES OF SCHOOLS IN THE
QUALITY DEVELOPMENT NETWORK WANG THONG EDUCATION 3, PHITSANULOK
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

พรพิทักษ์ รสทองคำ, พิชญพันธุ์ จันทร์น้อย, พิศาล นุชจันทร์, มรกต ศรีสมยศ,
ยุทธนา ทับเชิงทอง, สธิรพร ชาวนิชย์*

Phonphithak Rodthongkham, Pichayapan Junnoy, Pisan Noochjan, Morakot Srisomyos,
Yutthana Thapchaingthong, sathiraporn Chaowachai*

*นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Students of the Faculty of Education, Naresuan University

E-mail: tree3295@hotmail.com

Received : June 17, 2024

Revised : December 30, 2024

Accepted : December 31, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2) ศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพกับปัจจัยความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 4) สร้างสมการพยากรณ์ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาวังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาวังทอง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 จำนวน 127 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาวังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Enter Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาวังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาวังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาวังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.623 – 0.753 และปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน

ในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาวังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 สูงที่สุด คือ ด้านวัฒนธรรมองค์กร และต่ำที่สุด คือ ด้านภาวะผู้นำ และ 4) ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบปกติ ของปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาวังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านบรรยากาศโรงเรียน (X_2) ด้านภาวะผู้นำ (X_3) ส่งผลต่อความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาวังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.803 มีอำนาจพยากรณ์ (R^2) ได้ร้อยละ 64.5 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน เท่ากับ 0.26 ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานตามลำดับดังนี้

$$\hat{Y} = 0.979 + 0.246X_3 + 0.386X_2$$

$$\hat{Z}_Y = 0.349X_3 + 0.378X_2$$

คำสำคัญ : ปัจจัยที่ส่งผล, ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้, กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาวังทอง 3

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the level of Professional learning community, 2) to study the level of Professional learning community factors 3) to study the relationship between the Professional learning community factors and the Professional learning community, and 4) to determine appropriate forecasting variables and develop multiple linear regression that affects Professional learning community schools in the quality development network Wang Thong Education 3, Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 2. The participants were 127 administrators and teachers schools in the quality development network Wang Thong Education 3, Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 2. The sample was indicated using Krejcie & Morgan table and randomly selected by stratified sampling method. Data were collected by the questionnaire, then analyzed by Pearson's Correlation Coefficient and analyzed a Enter multiple regression analysis. The research found that:1) Professional learning community rate of schools in the quality development network Wang Thong Education 3, Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 2 is very high, 2) The level of factors affecting Professional learning community of schools in the quality development network Wang Thong Education 3, Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 2 is very high.,3) The factors affecting Professional learning community schools in the quality development network Wang Thong Education 3, Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 2 coefficient are between 0.623 – 0.753 The most affecting factor is the corporate culture while the least affecting factor is the Leadership, and 4) The multiple regression with the significance level of 0.01 are consisted of 2 factors school climate (x_2), Leadership (x_3), that affect Professional learning community schools in the quality development network Wang Thong Education 3, Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 2. The model correlation (R) is 0.803, the coefficient of multiple determination (R^2) is 64.5%, and the standard error is 0.26. The regression equations are;

$$\hat{Y} = 0.979 + 0.246X_3 + 0.386X_2$$

$$\hat{Z}_Y = 0.349X_3 + 0.378X_2$$

Keywords: Factors affecting, Professional learning community, the quality development network
Wang Thong Education 3

บทนำ

สิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับการพัฒนาประชาชนคนไทยให้สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้นั้น คือ การศึกษา เพราะการศึกษาสามารถพัฒนาคนซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด ในการพัฒนาประเทศและมีทักษะสำคัญที่จะสามารถดำรงชีวิตอยู่ในโลกยุคปัจจุบันอย่างมีความสุขด้วยความมีคุณธรรมและจริยธรรม ดังที่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้ระบุว่าปัจจุบันเป็นช่วงเวลาของการปฏิรูปการเรียนรู้ให้บุคลากรทุกฝ่ายในทุกระดับการศึกษา และการศึกษาทุกประเภทตอบสนองต่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติคือ การเป็นนักเรียน (Learner) เพื่อทำให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ชุมชนแห่งการเรียนรู้และสังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาได้นำแนวคิดสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพในรูปแบบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ Professional Learning Community (PLC) โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการร่วมมือร่วมพลังกันพัฒนาวิชาการและวิชาชีพที่อิงพื้นที่เป็นฐานในการพัฒนา โดยรวมกลุ่มกันเป็นเครือข่ายวิชาชีพ ที่ครอบคลุมเครือข่าย 3 ระดับ คือ ระดับผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ระดับหน่วยงานทางการศึกษา และระดับกลุ่มสมาชิกวิชาชีพครู (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2561, หน้า 1) ซึ่งการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพถือเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาประสิทธิภาพครู เพื่อให้ครูสามารถพัฒนานักเรียนได้อย่างเต็มความสามารถ และร่วมผลัดดันการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพนำมาพัฒนาครู โดยใช้เครือข่ายในสถานศึกษาและชุมชน ให้สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้จากเพื่อนครู นำไปสู่การประเมินและแก้ไขปัญหา ร่วมกัน หลักการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้จะเป็นเครื่องมือในการพัฒนาครูได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาจึงถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ (ณรงค์ ชุ่มทอง, 2560)

สำหรับโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาวังทอง 3 สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 2 ปี 2566 พบว่า มีโรงเรียนเครือข่าย 8 โรงเรียน จำนวนผู้บริหารและบุคลากรครู 186 คน มีรูปแบบการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา และมีมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่าผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาขาดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้ เนื่องจากบุคลากรมีการโยกย้ายอยู่บ่อยครั้ง คุณวุฒิและวัยวุฒิต่างกัน ขนาดของโรงเรียนและความพร้อมมีความแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง ส่งผลให้ครูพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนเพียงลำพัง ซึ่งฮอร์ด (Hord, 1997) กล่าวว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ที่รู้สึกโดดเดี่ยวในการทำงาน เมื่อพบความรู้ใหม่ในการพัฒนาการเรียนการสอน ส่งผลให้ครูรู้สึกดีขึ้น มีความกระตือรือร้น มีความรับผิดชอบ ที่จะปฏิบัติหน้าที่สอนในชั้นเรียนให้มีผลดียิ่งขึ้น

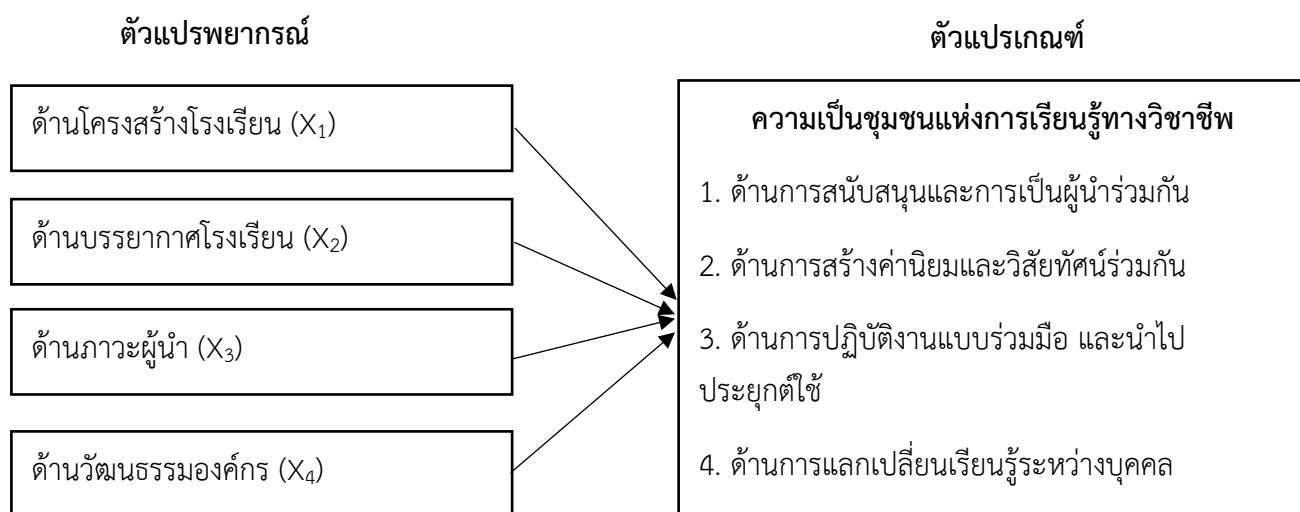
วาสนา ทองทวียิ่งยศ (2560) กล่าวว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการ บรรยากาศองค์กร โครงสร้างองค์กร และวัฒนธรรมองค์กร จากปัจจัยความสำคัญของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพดังกล่าวส่งผลอย่างยิ่งต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Communities : PLC)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งเป็นสิ่งที่ส่งผลให้ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาเกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างเป็นระบบและทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อให้ผู้ที่สนใจสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาวังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาวังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาวังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาวังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษา วังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 จำนวน 8 โรงเรียน ประชากรทั้งหมด จำนวน 186 คน โดยแบ่งออกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 11 คน และครูผู้สอนจำนวน 175 คน

กลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie R. V. & Morgan, 1970 อ้างอิงใน สถิรพร เชาวนชัย, 2561) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 11 คน โดยใช้วิธีแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และครูผู้สอนจำนวน 127 คน ในโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษา วังทอง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของครูแต่ละโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา วังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ได้แก่ เพศ อายุ และ ตำแหน่ง

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา วังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ดังนี้ 1) ด้านการสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ ร่วมกัน 2) ด้านการสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน 3) ด้านการปฏิบัติงานแบบร่วมมือ และนำไปประยุกต์ใช้ 4) ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา วังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ดังนี้ 1) ด้านโครงสร้างโรงเรียน 2) ด้านบรรยากาศโรงเรียน 3) ด้านภาวะผู้นำ 4) ด้านวัฒนธรรมองค์กร มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แบบสอบถามฉบับดังกล่าว ผู้วิจัยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.60 ซึ่งข้อคำถามในแบบสอบถาม มีค่าระหว่าง 0.67 -1 จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหารและครูโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา วังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนข้อและความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ที่	ด้าน	จำนวน (ข้อ)	ค่าความเชื่อมั่น
1	แบบสอบถามด้านโครงสร้างโรงเรียน	4	0.812
2	แบบสอบถามด้านบรรยากาศโรงเรียน	3	0.713
3	แบบสอบถามด้านภาวะผู้นำ	3	0.911
4	แบบสอบถามด้านวัฒนธรรมองค์กร	3	0.824
5	แบบสอบถามความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	15	0.942

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แล้วจึงนำแบบสอบถามส่งไปยังแต่ละโรงเรียนทาง Google Form เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนจึงตรวจสอบความเรียบร้อย ซึ่งได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 127 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วจึงดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย 1) เพื่อศึกษาระดับความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาวังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ด้วยค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาวังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ด้วยค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ กับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาวังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ด้วยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) และ 4) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาวังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Enter Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาวังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 สามารถแสดงได้ดังตาราง 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาวังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

ที่	ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	N = 127		ระดับ	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน	4.64	0.56	มากที่สุด	3
2	ด้านการสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกัน	4.63	0.50	มากที่สุด	4
3	ด้านการปฏิบัติงานแบบร่วมมือ และนำไปประยุกต์ใช้	4.68	0.45	มากที่สุด	2
4	ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล	4.72	0.44	มากที่สุด	1
รวม		4.66	0.43	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 พบว่า ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาสังกัดกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาวังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.66$, S.D.=0.43)

2. ผลการศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาวังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาวังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

ที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	N = 127		ระดับ	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านโครงสร้างโรงเรียน	4.69	0.49	มากที่สุด	3
2	ด้านบรรยากาศโรงเรียน	4.71	0.42	มากที่สุด	2
3	ด้านภาวะผู้นำ	4.64	0.60	มากที่สุด	4
4	ด้านวัฒนธรรมองค์กร	4.75	0.42	มากที่สุด	1
รวม		4.70	0.43	มากที่สุด	

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาวังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.70$, S.D.=0.43)

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาวังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 สามารถแสดงได้ดังตาราง 4

ตารางที่ 4 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาวังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	ด้านโครงสร้างโรงเรียน (X_1)	ด้านบรรยากาศโรงเรียน (X_2)	ด้านภาวะผู้นำ (X_3)	ด้านวัฒนธรรมองค์กร (X_4)
ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Y)	0.623	0.753	0.714	0.715

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 4 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาวังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 อยู่ระหว่าง 0.623-0.753 และปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาวังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงที่สุด ได้แก่ ด้านบรรยากาศโรงเรียน ($r_{xy}=0.753$) รองลงมา ได้แก่ ด้านวัฒนธรรมองค์กร ($r_{xy}=0.715$) ด้านภาวะผู้นำ ($r_{xy}=0.714$) และต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านโครงสร้างโรงเรียน ($r_{xy}=0.623$)

4. ผลการค้นหาค่าตัวแปรพยากรณ์ที่ดีและสร้างสมการพยากรณ์การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาวังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 สามารถแสดงได้ดังตาราง 5

ตาราง 5 แสดงผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณแบบทั่วไปของปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาวังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

ตัวแปรพยากรณ์	b	SE _b	β	t	Sig.
ด้านโครงสร้างโรงเรียน (X ₁)	0.102	0.077	0.118	1.329	0.186
ด้านบรรยากาศโรงเรียน (X ₂)	0.386	0.109	0.378	3.535**	0.001
ด้านภาวะผู้นำ (X ₃)	0.246	0.058	0.349	4.267**	0.000
ด้านวัฒนธรรมองค์กร (X ₄)	0.054	0.119	0.053	0.452	0.652
R = 0.803					
R ² = 0.645					
R ² adj = 0.633					
SE _{est} = 0.25788					
F = 55.368					
a = .979					

** แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 5 พบว่า ผลการสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ถดถอยพหุคูณแบบปกติของปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายวังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ (X₃) และด้านบรรยากาศโรงเรียน (X₂) ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาวังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.803 มีอำนาจพยากรณ์ (R²) ได้ร้อยละ 64.5 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ 0.26 ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานลำดับ ดังนี้

$$\hat{Y} = 0.979 + 0.246X_3 + 0.386X_2$$

$$\hat{z}_y = 0.349X_3 + 0.378X_2$$

สรุปและอภิปรายผล

1. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาวังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 สามารถสรุปและอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1.1 ผลการศึกษาปัจจัยแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาวังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ทางวิชาชีพในภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ ปัจจัยด้านบรรยากาศโรงเรียน ทั้งนี้เนื่องจากสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนที่ดี โดยการสร้างความประทับใจและความรู้สึกที่ดีระหว่างครู ครูมีการร่วมแรงร่วมใจกันทำงานมีความเอื้ออาทรและจริงใจต่อกัน ซึ่งสอดคล้องกับ วาสนา ทองทวียังยศ (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา พบว่าลักษณะภายในของแต่ละองค์กรที่ทำให้แต่ละองค์กรแตกต่างกันมีอิทธิพลต่อ

พฤติกรรมของบุคคลในองค์กรสภาพแวดล้อมในระบบงานและสถานที่ การรับรู้ หรือรับรู้ถึงสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมในการทำงาน หรือบรรยากาศในสถานที่ทำงานที่ประกอบไปด้วยการผสมผสานระหว่างบรรทัดฐาน คุณค่า ความคาดหวัง นโยบาย และแนวทางการทำงานที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลในองค์กรมีเป้าหมายในการปฏิบัติงานร่วมกัน สามารถทำงานเป็นทีมได้ ส่งผลต่อพฤติกรรมในการปฏิบัติงานและประสิทธิภาพของการทำงาน และสอดคล้องกับ จิตลดา หนูดอนทราย (2562) ได้ทำวิจัยเรื่องโมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 พบว่า ด้านบรรยากาศโรงเรียนจะประกอบด้วยการมีสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนที่ดีมีการสร้างความประทับใจและความรู้สึกที่ดีระหว่างครูมีการทำงานที่เกิดจากความร่วมมือร่วมแรง มีความเอื้ออาทรและจริงใจการทำงานแบบทีมของสถานศึกษาการรวมกลุ่มของคนในสังคม

1.2 ผลการศึกษาปัจจัยแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาวังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ทางวิชาชีพในภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธต่ำสุดได้แก่ด้านโครงสร้างโรงเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องจากสถานศึกษาที่มีระบบการบริหารงานในแต่ละแห่งเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีการกำหนดเป้าหมายและทิศทางการดำเนินงานและมีการจัดงานให้เป็นระบบครูมีการทำงานที่เป็นขั้นตอนจึงบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่สถานศึกษาตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ จิตลดา หนูดอนทราย (2562) ได้ทำวิจัยเรื่องโมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 พบว่า โครงสร้างโรงเรียน เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาครูที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โรงเรียนที่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นต้องมีโครงสร้างและกระบวนการที่เหมาะสม

2. ผลการค้นหาคำตอบปรพพยากรณ์ที่ดีที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาวังทอง 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 สามารถสรุปและอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

2.1 ด้านบรรยากาศโรงเรียน เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ดีในการทำนายความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ทั้งนี้เนื่องจากมาจากบรรยากาศภายในโรงเรียนที่เป็นกันเอง ผู้บริหารและคณะครูมีเป้าหมายและช่วยกันปฏิบัติงานเป็นทีม มีเพื่อนร่วมงานที่ดี รู้สึกว่าตนเองเป็นบุคคลที่มีคุณค่าได้รับการยอมรับในการแสดงความคิดเห็นและความรู้ความสามารถซึ่งกันและกัน ร่วมกันจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จิตลดา หนูดอนทราย (2562) ที่กล่าวว่า ด้านบรรยากาศโรงเรียนจะประกอบด้วยการมีสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนที่ดีมีการสร้างความประทับใจและความรู้สึกที่ดีระหว่างครูมีการทำงานที่เกิดจากความร่วมมือร่วมแรง มีความเอื้ออาทรและจริงใจ การทำงานแบบทีมของสถานศึกษาการรวมกลุ่มของคนในสังคม และสอดคล้องกับ วาสนา ทองทวียังยศ (2560) ลักษณะภายในของแต่ละองค์กรที่ทำให้แต่ละองค์กรแตกต่างกันมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลในองค์กร สภาพแวดล้อมในระบบงานและสถานที่ การรับรู้ หรือรับรู้ถึงสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมในการทำงาน หรือบรรยากาศในสถานที่ทำงานที่ประกอบไปด้วยการผสมผสานระหว่างบรรทัดฐาน คุณค่า ความคาดหวัง นโยบาย และแนวทางการทำงานที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลในองค์กร มีเป้าหมายในการปฏิบัติงานร่วมกัน สามารถทำงานเป็นทีมได้ ส่งผลต่อพฤติกรรมในการปฏิบัติงานและประสิทธิภาพของการทำงาน

2.2 ด้านภาวะผู้นำ เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ดีในการทำนายการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาถือว่ามีความสำคัญที่ส่งผลต่อการให้ความร่วมมือในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เนื่องจากผู้นำจะต้องใช้ทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในองค์กร โดยจะต้องเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะที่สง่างามและน่าเลื่อมใสต่อบุคลากรในองค์กร สอดคล้องกับแนวคิดของ ศกวรรณ สีนประเสริฐ (2562)

ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PCL) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 กล่าวว่า ผู้ที่จะเป็นผู้นำได้นั้นจะต้องมีคุณลักษณะบุคลิกภาพพิเศษกว่าคนทั่ว ๆ ไป ได้แก่ มีความเฉลียวฉลาด มีความกล้าหาญ มีความกระตือรือร้น มีลักษณะท่าทางที่ดีสง่างามน่าเลื่อมใส และมีความยุติธรรม และยังสอดคล้องกับ ศรสุวรรณ เพชรมี (2558) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลย่อมขึ้นอยู่กับการปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะผู้นำ พฤติกรรมผู้นำและองค์ประกอบในสถานการณ์ภาวะผู้นำ ซึ่งความสำคัญในการใช้ภาวะผู้นำในการดำเนินงานโดยให้สมาชิกได้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริงนั้น จะต้องเป็นผู้บริหารที่ให้ความไว้วางใจ และเชื่อถือผู้ใต้บังคับบัญชา รวมไปถึงการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชาด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากการศึกษาพบว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล ดังนั้น ผู้บริหารและครูควรมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนเทคนิคการสอน วิเคราะห์และทบทวนการทำงานหรือกิจกรรมเพื่อแก้ไขปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ สร้างเสริมภาพในการแสดงความคิดเห็น เคารพซึ่งกันและกัน มีความเอื้ออาทรและอุทิศตนเพื่อวิชาชีพครูควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระจนเกิดเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2. ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ คือ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมโดยผู้บริหารและครูต้องร่วมกันส่งเสริมพฤติกรรมที่ทำให้สมาชิกในองค์กรเกิดความผูกพันกันในองค์กร การสร้างทัศนคติ ค่านิยมที่ส่งเสริมการปฏิบัติงานที่ดีของสมาชิกในองค์กร และประพฤติกรรมเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงานแก่สมาชิกใหม่

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยการสนับสนุน และรูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน
2. ควรมีการศึกษาระดับคุณภาพของผู้เรียนที่เกิดจาก ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

- จิตลดา หนูตอนทราย. (2562). *โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี). EDU NU.
http://www.edu.nu.ac.th/th/news/docs/download/2019_10_26_12_04_53.pdf
- ณรงค์ ขุ่มทอง. (6 มีนาคม 2560). *PLC มิติใหม่ นวัตกรรมเพื่อคุณภาพการศึกษาไทย*. มติชนออนไลน์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. สกศ.
https://www.matichon.co.th/columnists/news_484184
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2561). *ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ : พลังครูขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาไทย*. การประชุมทางวิชาการของคุรุสภา ประจำปี 2561. ศูนย์ประชุมวายุภักษ์ โรงแรมเซ็นทรา.
- วาสนา ทองทวีชัยยศ. (2560). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี). คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
<http://www.repository.rmutt.ac.th/xmlui/handle/123456789/3311>

- ศกลวรรณ สีนประเสริฐ. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา). OPAC. https://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcims/files/58990007.pdf
- ศรสวรรค์ เพชรมี. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ตาก (การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม. บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร). EDU NU http://www.edu.nu.ac.th/th/news/docs/download/2018_05_18_15_13_51.pdf
- สถิพร เขานชัย. (2561). เอกสารประกอบการสอน การวิจัยทางการบริหารการศึกษา. พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เกศกาญจน์ ทองจันทร์แก้ว. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตนครหาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่). OAR HU. <https://oar.hu.ac.th/wp-content/uploads/2024/05/เกศกาญจน์-ทองจันทร์แก้ว.pdf>
- Hord, S., M. (1997). *Professional learning communities: Communities of continuous inquiry And improvement*. Southwest Educational Development Laboratory.

